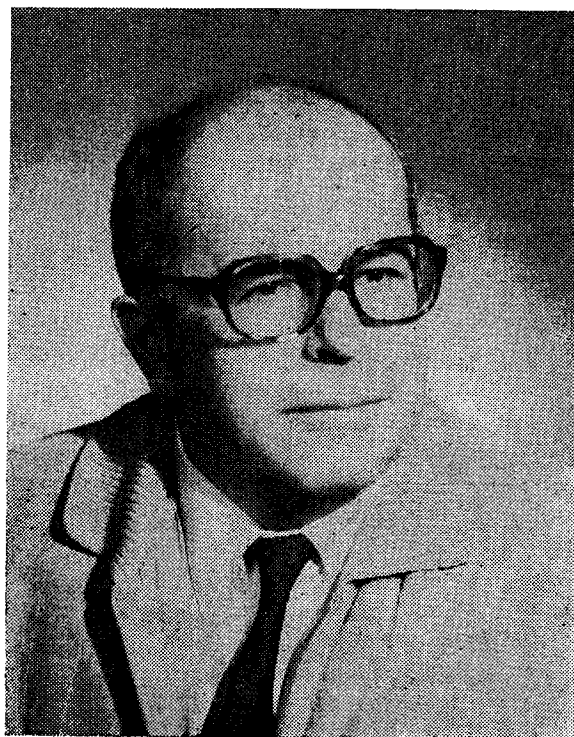

Ing. Antonín Marián Svoboda, CSc. — 60 let

Někteří lidé mají pozoruhodně rozsáhlý „akční rádius“. Mezi ně patří rozhodně náš jubilant, a to hned v několika směrech. Především je to širě jeho odborných zájmů. Nejhlouběji pronikl do dendrologie, ale zajímá se dále o problémy botaniky, zoologie (zvl. ornitologie), o okrasné zahradnictví (zvl. sadovnictví a krajinářství), lesnictví, ochranu přírody, ale i o bioklimatologii a biometriku, bibliografii, historii přírodních věd a o biografii významných osobností a snad bychom mohli ještě pokračovat. V dnešní době úzkých

specializací je to jistě neobvyklý záběr. Neméně široký je i záběr časový a prostorový — zájem o historii vede ke sledování a zkoumání souvislostí v dějinách oborů. Řešení vědecko-výzkumných úkolů přivedlo A. Svobodu k mezinárodní spolupráci a nutně i ke studijním cestám do blízkých i vzdálených zemí, z nichž jmenujme (v pořadí četnosti návštěv) Polsko, NDR, Mongolsko, SSSR, Maďarsko, Bulharsko a Jugoslávii. Recipročně se věnuje každoročně řadě hostů a exkurzí ze zahraničí, které velmi obětavě doprovází a navazuje s nimi často i užitečnou další spolupráci. Hlubší zájem projevuje od dob svých studií o Slovensko, jehož přírodu i kulturu dobře poznal.

Dalším rysem aktivity jubilanta je jeho živý styk s lidmi, ať už kolegy-odborníky, bývalými spolužáky, sousedy nebo i s lidmi, které potká náhodou. S lidmi ve věkovém rozmezí 15—90 let hovoří, vyptává se, konzultuje a do-

haduje se, probírá důkladně odbornou problematiku i světové události, technické novinky, mezilidské vztahy a mnoho dalších témat. Mnohé posluchače a partnery v rozmluvě s ním až brní hlava a nemají trpělivost, někdy ani snahu sledovat průběh myšlenek a svérázného způsobu vyjadřování „toho člověka“, který má proto vedle spousty přátel i řadu těch, kteří se setkání a diskusi s ním raději vyhnou, nebo aspoň tvrdí, že mu nerozumějí. Mnozí, zejména mladší kolegové, stejně jako jeho vrstevníci, však pocítili a ocenili jeho upřímnou, nezištnou snahu pomoci ve studiu a bádání, ale i v osobních záležitostech, a to nejen ideově a morálně, ale i materiálně.

Antonín M. Svoboda se narodil 21. 5. 1930 v Praze v rodině advokáta. Vyrůstal však u dědečka z matčiny strany Antonína Komárka, polesného v Telči. Zájem o přírodu se zde u něho začal vytvářet již v raném dětství. Obecnou školu vychodil v Praze na Vinohradech a v Holešovičkách (když se s rodiči přestěhoval v r. 1941 na Rokosku) a měšťanku v Kobylisích. V r. 1944 byl přijat na reálné gymnázium v Křemencově ulici v Praze, kde v r. 1949 maturoval. Po několika marných pokusech o další studium v Praze se přihlásil na Lesnickou fakultu Vysoké školy lesnické a dřevařské v Košicích. Zde se zajímal zprvu o zoologii, ale ve druhém semestru jej dr. Dezider Magic získal pro studium dendrologie, která se stala jeho specializací na celý život. V roce 1952 byla škola přeložena do Zvolena a zde Antonín Svoboda ukončil studium v roce 1953. Další dva roky pak strávil základní vojenskou službou v Českých Budějovicích.

V roce 1955 po delším hledání a váhání byl přijat ředitelem doc. ing. B. Kavkou do Výzkumného ústavu okrasného zahradnictví v Průhonicích a Průhonickému parku zůstal už natrvalo věrný. V místnosti tehdy seděl s bývalým vrchním zahradníkem parku Františkem Krausem, který mladého adepta vědy zasvěcoval do odborné činnosti i do místních poměrů a historie výzkumu. V sadovnickém oddělení ústavu spolupracoval A. Svoboda s ing. Evou Uiberlayovou a ing. Janem Jágrem. V té době vstoupil také do ČSBS a navštěvoval její přednášky. Seznamoval se zároveň s dalšími odborníky různých oborů v Průhonicích, v Praze i jinde i s praktickými zahradníky, lesníky atd., učil se od nich a s mnohými se spřátelil v užitečné spolupráci. V Průhonicích poznal také svoji budoucí manželku, genetičku Danuši Pištorovou, promovanou bioložku. Měli spolu posléze tři dcery, Janu (1962) a dvojčata Michaelu a Petru (1965).

Ing. A. M. Svoboda organizoval v roce 1958 spolu s dr. Ivanem Klášterským v Opavě založení dendrologické sekce ČSBS, v jejímž výboru dodnes velmi aktivně pracuje a zasloužil se mimořádným způsobem o ediční činnost sekce a o pořádání řady mezinárodních sjezdů a konferencí. Záhy začal spolupracovat s polskými dendrology, zejména z Arboreta Kórnik u Poznaně, které navštívil poprvé v r. 1959. Z dob studentských má řadu spolupracovníků a přátel na Slovensku, působil aktivně v Matici Slovenské v její pražské pobočce a mládežnické sekci.

Když byl při reorganizaci zemědělského výzkumu (zrušení ČSAZV) převeden Průhonický park se zámekem do správy ČSAV — jako základ připravované Botanické zahrady — byl ing. Svoboda ustanoven vedoucím tohoto nového pracoviště. Funkci vykonával po dva roky do doby, kdy nastoupil na doporučení Poradního sboru nový ředitel Botanické zahrady ČSAV prof. Pravdomil Svoboda, DrSc., významný dendrolog a dlouholetý profesor na lesnických fakultách v Praze a ve Zvolenu. Ing. A. Svoboda s ním pak spolu-

pracoval ještě s dalšími kolegy, např. F. Krausem, zejména na prvním zevrubném zpracování historie a dendroflóry Průhonického parku, k němuž poskytl své bohaté zkušenosti a veškeré záznamy. Přehled byl publikován ve Zprávách Botanické zahrady ČSAV v Průhonících v letech 1965–1967. V té době vypracoval — pod vedením prof. P. Svobody — kandidátskou disertační práci „Proměnlivost listů buku lesního“, kterou obhájil na VŠLD ve Zvolenu v r. 1966 (Studie ČSAV 1972). Z této tematiky publikoval také další práci „Okrasné odrůdy buku lesního“ (Studie ČSAV 1988). Souběžně se zabýval hodnocením introdukovaných cizokrajných dřevin jehličnatých i listnatých (Studie ČSAV 1976, 1981). Výsledky introdukce druhů a kultivarů dřevin v Průhonickém parku a v pražských zahradách a sadech publikoval v samostatných kapitolách a štatích; spolupracoval též na edici grafických listů dendrologických plánů pražských parků (DUDYCH K. a kol., vyd. ÚHA Praha). Při tomto studiu nacházel řadu nových neznámých jevů, na něž upozorňoval dílčími zprávami (např. hypotéza autogenních chimér). Proměnlivost dřevin — listů a šišek podle vzorků získaných ze zeměpisně vzdálených míst — hodnotil biometricky (viz skriptu Biometrika, 1979). Záslužné a v mnohém objevené jsou příspěvky a publikace o Průhonickém parku (průvodce 1969), o Dendrologické společnosti a o osobnostech s nimi spojených, dále práce o historických zahradách v Praze i v jiných místech a o jejich dřevinách, o bioklimatologii atd. Zvláštní pozornost věnoval mezinárodní výměně semen pomocí výměnných seznamů Index seminum et plantarum; jeho návrhy ke zlepšení této služby se již vesměs realizovaly.

Zaměření vědeckovýzkumné práce ing. A. M. Svobody je patrné z bohaté publikační činnosti (viz dále). Při veškeré péči se mu nedařilo příliš naplnit touhu po pokusném pěstování introdukovaných rostlin a jeho využití pro šlechtění okrasných odrůd — nenašel pro to dostatek příležitosti a vhodných podmínek. Přesto jeho pracovní výsledky značí pokrok vědy a jeho popularizační činnost publikační i přednášková zaslouží plné uznání. Přejeme jubilantovi i do dalších let dobré zdraví a plno elánu!

L. Helebrant

Bibliografie Ing. Antonína Mariána Svobody, CSc.

(do r. 1961 původně Antonín Svoboda)

- 1957 Pěstování liliovníku a sekvoje. — Les, Bratislava, 13 : 293–296.
- 1958 Soupis cizokrajných a okrasných dřevin, jeho provádění. — Dendrol. Sborn., Opava, 1 : 109–113.
- Matečné rostliny okrasných stromů a keřů. — Ovoc. a Zelin., Praha, 6 : 299–301.
- Jinan dvoulaločný. — Zpr. Dendrol. Sekce ČSBS, Praha, 1 : 15–20.
- *Metasequoia* v Československu. — Ibid. 1 : 39–40.
- 1959 Výběr pozoruhodných rostlin v Průhonickém parku. — In: KAVKA B., Národní park a botanická zahrada v Průhonících, p. 143–157, Praha.
- Pěstování cizokrajných buků. — Dendrol. Sborn., Opava, 2 : 305–311.
- Svitel latnatý v Československu. — Zpr. Dendrol. Sekce ČSBS, Praha, 2 : 34–35.
- K dokumentaci pražských parků. — Ibid. 2 : 45–46.
- K literatuře o našich parcích. — Ibid. 2 : 46–47.
- SVOBODA A. et KUČERA M.: Pěstování pamodřínu čínskému v Československu. — Dendrol. Sborn., Opava, 2 : 284–294.
- SVOBODA A. et KUČERA M.: Vzácně pěstované dřeviny (*Nothofagus*, *Cedrella*). — Ibid. 2 : 337–340.
- KLÁŠTERSKÝ I., POKORNÝ J., SVOBODA A. et VAŇOUSEK M.: Seznam dřevin americké zahrady v Chudenicích. — Zpr. Dendr. Sekce ČSBS, Praha, 3 : 20–30.

- VAŇOUSEK M. et SVOBODA A.: Cizokrajné dřeviny v parcích a zahradách — kraj Plzeň. — Ibid. 3 : 31—36.
- 1960 Soupis cizokrajných dřevin v parcích, zahradách a alejích. — Zpr. Dendrol. Sekce ČSBS, Praha, 4 : 8—9.
- SVOBODOVÁ D. et SVOBODA A.: Index seminum v ČSSR, jeho význam a budoucnost. — Zpr. Kraj. Arbor. Nový Dvůr u Opavy 6 : 3—5.
- 1961 Poznámky o stříhanolistých odrůdách buku lesního. — Acta Průhoniciana, Průhonice, 2 : 41—46.
- Zeleň výstaviště IGA Erfurt. — Architektura ČSR, Praha, 1961/19 : 619—620.
- Sjezd polských a československých dendrologů v Mlýnanech 1960. — Preslia, Praha, 33 : 111—112.
- SVOBODA A. et SVOBODOVÁ D.: Význam seznamu semen pro introdukci a návrh na jeho přestavbu. — Acta Průhoniciana, Průhonice, 1 : 19—31.
- KUČERA M. et SVOBODA A.: Zahradní odrůdy olše šedivé. — Dendrol. Sborn., Opava, 3 : 139—141.
- KUČERA M. et SVOBODA A.: Výsev semen škumpy očetné, formy s dvojité stříhanými listy (*Rhus typhina* f. *dissecta* REHDER). — Ibid. 3 : 143—146.
- 1962 SVOBODA A. et JÍRA J.: *Acer* — index plantarum, collectiones Průhonice. — Index Sem. Plant., Průhonice, 1962/14 : 39—41.
- KUČERA M. et SVOBODA A.: Javor japonský a proměnlivost tvaru listů semenáčků jeho odrůdy *Acer japonicum* var. *aconitifolium*. — Čas. Slez. Muz., Opava, ser. C, 11 : 59—62.
- UIBERLAYOVÁ E. et SVOBODA A.: *Quercus* — index plantarum, collectiones Průhonice. — Index Sem. Plant., Průhonice, 1962/14 : 37—39.
- 1963 Vzácné dřeviny parku v Telči a poznámky k jeho obnově. — Sděl. Dendrol. Sekce ČSBS, Průhonice, 7 : 5—7.
- Buky s rozpraskanou borkou. — Lesn. Pr., Praha, 43 : 384.
- SVOBODA A. et POKORNÝ J.: Arboretum Bukovina. Index plantarum et collectiones. — Index Sem. Plant., Průhonice, 1963/15 : 50—53.
- SVOBODA A. M. et al.: Index seminum et plantarum quae pro mutua commutatione offeruntur: Hortus botanicus Academiae Scientiarum Czechoslovacae, Institutum Horticulturae Ornamentalis. — Acta Průhoniciana, Průhonice, 1963/suppl. 3 : 1—56.
- KUČERA M. et SVOBODA A.: Natürliche Kreuzung von *Pinus* × *schwerinii* FIT. (Vorläufige Mitteilung). — Index Sem. Plant. Nový Dvůr u Opavy 1963 : 6—12.
- 1964 Zpráva o činnosti Dendrologické sekce ČSBS. — Sděl. Dendrol. Sekce ČSBS, Průhonice, 8 : 1—10.
- Historické poznámky o pěstování smrku himalajského (*Picea smithiana* BOISS.) v Čechách. — Ibid. 9 : 24.
- SVOBODA A. M. et ŠINDELÁŘOVÁ J.: Mezinárodní pravidla nomenklatury pěstovaných rostlin (1961 Utrecht). — Lesnictví — Stud. Inf. ÚVTI, Praha, 1964/7 : 1—48.
- HOLUBOVÁ A., SVOBODA A. M. et UIBERLAYOVÁ E.: Botanická zahrada ČSAV Průhonice — Dendrologický průvodce. — 32 p., Průhonice.
- KUČERA M., SVOBODA A. M. et SVOBODOVÁ D.: Vzácné dřeviny pražských parků II. — Index. — Index Sem., Sady Lesy Zahradnictví, Praha, 6 : 8—9.
- 1965 O pěstování, zavádění a okrasné hodnotě paulovnie plstnaté (*Paulownia tomentosa* [THUNB.] STEUD.). — Zpr. Arbor. Nový Dvůr u Opavy 1 : 2—6.
- Dendrologická společnost a spolková zahrada v Průhonicích. (Bio-bibliografie A. Silva Tarouca, C. Schneider, Dendrol. společnost). — Zpr. Bot. Zahr. ČSAV, Průhonice, 1 : 39—50.
- Proměnlivost dřevin s ukázkami u buku lesního. — Sděl. Dendrol. Sekce ČSBS, Praha, 12 : 33—38.
- SVOBODA P., HELEBRANT L. et SVOBODA A. M.: Index seminum et plantarum quae pro mutua commutatione offeruntur: Hortus botanicus Academiae Scientiarum Czechoslovacae et Statio Plantarum Alpinarum, Inst. Botanicum Acad. Sci. Czechosl., Divisio Musei Nationalis, Průhonice, 1965/1 : 1—32.
- KRAUS F. et SVOBODA A. M.: Cypřišek Lawsonův tharandtský — *Chamaecyparis lawsoniana tharandtensis* BÜTTN. — lze množit semeny. — Zpr. Arbor. Nový Dvůr u Opavy 1 : 20.
- 1966 Proměnlivost listů buku lesního — *Fagus sylvatica* L. — Ms. (Kand. dis. pr., depon. in: Vysoká škola les. dřev., Zvolen, 174 + 55 p.).
- K diskusi o dokumentaci. — Zprav. Věd. Inf. ČSAV, Praha, 1964/4 : 12—15.
- Stručná informace o dendrologických zajímavostech Maďarska. — Sděl. Dendrol. Sekce ČSBS, Průhonice, 13 : 1—4.
- SVOBODA A. M. et KUČERA M.: Semina et plantae in expeditione mongolica 1966 collecta. — Index Sem. Plant. Hort. Bot. Acad. Sci. Bohemoslov., Průhonice, 1966/2 : 33—34.

- SVOBODA A. M. et SVOBODOVÁ D.: Javor hladký — méně známý druh pro okrasné výsadby. — Ovoc. a Zelin., Praha, 14 : 220—221.
- 1967 Biometrische Wertung von Zapfen der natürlichen Kreuzung *Pinus* × *schwerinii* FITSCHEN. — In: Intern. Symp. Biol. Woody Plants (Inst. Dendrobiol. Slov. Acad. Sci. Mlyňany), p. 65—74, Bratislava.
- Jerlín japonský (*Sophora japonica* L.), užitečný okrasný strom a jeho rozšíření. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 2 : 239—242.
- *Frazinus excelsior* L. cv. *Diversifolia*, cv. *Diversifolia Pendula*, *Hibiscus syriacus*, × *Sorbo-pirus auricularis* SCHN. var. *maliformis*. — Dendrol. Sděl., Praha, 15 : 2—3.
- Krásný stálezelený šácholan (*Magnolia grandiflora*). — Ibid. 15 : 9—10.
- Dřeviny a zámecký park ve Veltrusích. — Ibid. 16 : 5—6.
- Grafické metody v taxonomii. — Ibid. 16 : 16—19.
- SVOBODA A. M. et KUČERA M.: Jehličnaté dřeviny mongolských lesů. — Zpr. Arbor. Nový Dvůr u Opavy 4 : 9—11.
- KUČERA M. et SVOBODA A. M.: O lesích a dřevinách v Mongolsku. — Lesn. Pr., Praha, 46 : 400—404.
- POKORNÝ J. et SVOBODA A. M.: Arboretum Hrubá Skála. — Sborn. Severočes. Muz., Přír., Liberec, 3 : 119—126.
- 1968 Nové poznatky o pěstování smrku sivého (*Picea glauca* [MOENCH] VOSS). — Živa, Praha, 16 : 14—15.
- Bibliografie o lesích a přírodě Mongolska. — Přehled Lesn. Mysl. Lit., Praha, 12(7—8) : b, c, d.
- Dendrologická sekce ČSBS. — Dendrol. Sděl., Praha, 17 : 1—3.
- Mezinárodní přírodní rezervace v Užské hornatině Nizkých Polonin. — Ibid. 18 : 9—10.
- Cizokrajné dřeviny v Písku a okolí. — Ibid. 18 : 12.
- Několik poznámek o pěstování dubu pýřitého (*Quercus pubescens* WILLD.). — Ibid. 18 : 12—13.
- *Cephalanthus occidentalis* L., *Eucalyptus* v Československu, *Fendlera rupicola* GREY. — Ibid. 18 : 17—19.
- *Laburnum anagyroides* MEDIK. a jeho odrůdy. — Ibid. 18 : 20—21.
- *Shepherdia argentea* NUTT., *Shepherdia canadensis* NUTT., *Sophora japonica* L. cv. *Columnaris*. — Ibid. 18 : 23—24.
- *Xanthorrhiza apiifolia* L'HÉRIT. — Ibid. 18 : 24—25.
- SVOBODA A. M., HELEBRANT L. et SKALICKÁ A.: *Quercus turneri* var. *pseudoturneri*. — Ibid. 18 : 20.
- SVOBODA A. M. et SKALICKÁ A.: Park u zámku Slovanka. — Ibid. 18 : 8—9.
- HELEBRANT L. et SVOBODA A. M.: Městská zeleň. — Ibid. 18 : 14—16.
- 1969 Nová nadějná jehličina v Československu — borovice rumelská (*Pinus peuce* GRIS.). — Živa, Praha, 17 : 138—139.
- Činnost Dendrologické sekce Čs. botanické společnosti. — Dendrol. Sděl., Praha, 19 : 1—2.
- *Lonicera henryi* HEMSLE., vzácná liana v Praze. — Ibid. 19 : 11.
- Doplněk k článku „Nové poznatky o pěstování smrku sivého“ (Živa, Praha 1968/16 : 14—15). — Ibid. 19 : 11—12.
- Škumpa zákeřná (*Rhus toxicodendron* L.) a její výskyt. — Ibid. 19 : 13—14.
- Celostátní porada o výzkumu biologie semen dřevin v Brně ve dnech 19.—20. listopadu 1968. — Lesn. Aktuality ÚVTI, Praha, 1969/1 : 51—54.
- SVOBODA A. M. et KRAUS F.: Několik poznámek o pěstování révy pro okrasné účely v Chudonicích a Průhonících. — Dendrol. Sděl., Praha, 19 : 16—17.
- SVOBODA A. M. et REŠ B.: Přehled lokalit a jedinců *Pinus peuce* GRIS. v Československu. — Ibid. 20 : 14—17.
- REŠ B. et SVOBODA A. M.: Přehled prací o *Pinus peuce* GRISB. — Ibid. 20 : 2—17.
- 1970 Biometrische Untersuchungen der Variabilität der Zapfen der Molikakiefer (*Pinus peuce* GRIS.) sowie verwandten Zapfenarte. — In: Zborn. Sympoz. Molikata, p. 105—114, Skopje.
- Studie tvaru a proměnlivosti semen limby evropské a sibiřské (*Pinus cembra* L., *Pinus sibirica* TOUR.). — In: SIMANČÍK F., Biológia semien drevín 2 : 71—76, 236—237, Žilina.
- Park Průhonice — Československo. Přírodovědecký a naučný průvodce o dějinách, stavebních památkách a botanických výzkumech. — 24 p.; ed. Botanický ústav ČSAV, Průhonice.
- Postupná biologická rekultivace. — Životné Prostredie, Bratislava, 4 : 270—271.
- Zwei interessante Formen von *Ginkgo biloba*. — Kurzmitt. Deutsch. Dendrol. Ges. 5 : 16—18.
- Výsledky symposia o *Pinus peuce* v Makedonii. — Dendrol. Sděl., Praha, 21 : 4—5.
- Dřeviny zámeckého parku v Roztěži u Kutné Hory. — Ibid. 21 : 7—8.
- Zámecký park v Čechách pod Kosířem. — Ibid. 21 : 8—9.

- Poznámky k názvosloví dřevin. — Ibid. 21 : 22—23.
- SVOBODA A. M. et SVOBODOVÁ D.: Vysoce okrasná nenáročná dřevina — pajasan žláznatý (*Ailanthus glandulosa* DESF.). — Živa, Praha, 17 : 168—169.
- SVOBODA A. M. et VĚTVIČKA V.: Původní plané růže pro venkovské zahrádky. — Domov, Praha, 1970/1 : 18—20.
- JIČÍNSKÁ D. et SVOBODA A. M.: Příspěvek k rozšíření růží v okolí Telče a na jihozápadní Moravě. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 5 : 178—183.
- SVOBODOVÁ D. et SVOBODA A. M.: Mikrostruktur der Samenflügel von *Pinus peuce* GRs. — In: Zborn. Sympoz. Molikata, p. 115—118, Skopje.
- 1971** Contribution aux recherches sur la variabilité des cones du Pin sylvestre (*Pinus silvestris* L.). — Fragm. Flor. Geobot., Kraków, 17 : 367—374.
- O zvláštním utváření šišek smrku *Picea abies* KARST. — Lesnictví, Praha, 17 : 787—790.
- Nové výsledky studia proměnlivosti smrku ztepilého (*Picea abies* KARST.). — Ibid. 17 : 1160—1162.
- Tvarové zvláštnosti listů okrasného Rohanova buku lesního (*Fagus silvatica* cv. *Rohanii*). — Živa, Praha, 19 : 179.
- Příroda a její ochrana v Mongolsku. — Ochr. Fauny, Bratislava, 4 : 130—132.
- Československá bibliografie o Mongolsku. — 8 p., ed. Věd. kolegium spec. biol. ČSAV, Praha.
- Pěstování ořešáků a neznámý ořešák v pražské Lobkovicově zahradě. — Dendrol. Sděl., Praha, 25 : 8—9.
- Poznámky o pěstování japonské borovice drobnokvěté (*Pinus parviflora* SIEB. ZUCC.). — Ibid. 25 : 15—16.
- Problematika složených rostlin. — Ibid. 25 : 19—21.
- Pestrolistá vrba popelavá, jiva s převýslými větvemi a vrba rozmarýnolistá. — Ibid. 25 : 23—25. [*Salix*].
- Poznámky o limbě (*Pinus cembra* L.). — Ibid. 25 : 25.
- Biologická variabilita a co s ní souvisí? — Ibid. 25 : 31—32.
- Chimery u zahradních odrůd buku lesního. — Ibid. 25/1 : 1—3.
- SVOBODA A. M. et KUČERA M.: Výprava do mongolských lesů. — Ibid. 25/2 : 1—22.
- SKALICKÁ A. et SVOBODA A. M. [red.]: Česká jména jehličnatých dřevin. — Ibid. 25/3 : 1—9.
- SKALICKÁ A. et SVOBODA A. M.: Vzácnější dřeviny Prahy. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 6 : 97—109.
- VĚTVIČKA V. et SVOBODA A. M.: Rhodologické poznámky z povodí Kysuce na severozápadním Slovensku. — Acta Rer. Natur. Mus. Slov., Bratislava, 18 : 27—38.
- ŽDÁRSKÁ D., SVOBODA A. M. et FORMÁNEK V.: Nová odrůda okrasného smrku *Picea excelsa* LINK f. *reflexa* CARR. cv. Formánek. — Dendrol. Sděl., Praha, 25 : 13—14.
- 1972** Proměnlivost listů buku lesního (*Fagus silvatica* L.). — Studie ČSAV, Praha, 1972/2 : 1—143.
- Průhonický park v minulosti, současnosti a budoucnosti. — Vesmír, Praha, 51 : 280—281.
- Buky s odlišnou borkou. — Dendrol. Sděl., Praha, 24 : 11—12.
- Pěstování temnoplodce černého (*Aronia melanocarpa* MICHX.). — Ibid. 24 : 13—14.
- Využití biometrického hodnocení pro studium proměnlivosti dřevin. — Ibid. 26, app. 1 : 1—6.
- 1973** Výsledky introdukce jehličnatých dřevin v Průhonících. — Čas. Slez. Muz., Dendrol., Opava, 1973 : 37—49.
- Biometrische Wertung von Zapfen der natürlichen Kreuzung *Pinus* × *schwerinii* FITSCHEN. — In: Intern. Symp. Biol. Woody Plants, p. 65—73, Bratislava.
- Aklimatizace jako proces přizpůsobování živočichů a rostlin. — In: Problémy modernej bioklimatologie, p. 243—250, Bratislava.
- Proměnlivost smrku sibiřského (*Picea obovata* LEDER.) v Mongolsku. — Dendrol. Sděl., Praha, 27 : 45—46.
- Příspěvek k diskusi o biografii československých botaniků. — Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 8 : 138—139.
- SVOBODA A. M. et BENČAĚ F.: Zpráva o činnosti Dendrologické sekce za 15 let (1958—1973). — Dendrol. Sděl., Praha, 27 : 12—22.
- SVOBODA A. M. et CHYLARECKI H.: Záměrná introdukce cizokrajných dřevin s využitím přírodního výběru. — Ibid. 27 : 35—36.
- 1974** Zpráva o činnosti dendrologické sekce ČSBS (1958—1973). — Preslia, Praha, 46 : 267—268.
- Chiméry na kořenech červenolistých buků. — Fol. Dendrol., Bratislava, 1 : 80—83.
- Výzkum smrku. Doplnky k bibliografii. — Dendrol. Sděl., Praha, 28 : 21—25.
- Zakrslá borovice (*Pinus heldreichii* var. *leucodermis* cv. *Pygmaea*). — Ibid. 28 : 44.

- Cizokrajné dřeviny v průhonických zahradách. — Ibid. 28 : 51–56.
- Železné dřevo — *Parrotia persica* C. A. [MEYER] u nás. — Ibid. 28 : 59.
- Dvě okrasné odrůdy smrku vzniklé v našich zahradách (*Picea excelsa* cv. *Rothenhausi*, *P. omorika* cv. *Fassei*). — Ibid. 28 : 64–65.
- Hakenovy sady, Thomayerovy sady. — In: DUDYCH K. et al., Grafické listy dřevin a pražských parků, Útvar hl. arch. Praha.
- SVOBODA A. M. et al.: Česká rodová jména listnatých dřevin. — Dendrol. Sděl., Praha, 28/3 : 6–13.
- 1975** Původnost tisů červeného (*Taxus baccata* L.) a výskyt bejlomorky tisové (*Taxomyia taxi* INCHB.). — Čas. Slez. Muz., Dendrol., Opava, 24 : 147–152.
- Jalovce v naší přírodě a v zahrádkách. — Živa, Praha, 24 : 86–89.
- Pražské parky a dřeviny. — Ibid. 24 : 143–145.
- Staré stromy — památníky přírody. — Ibid. 24 : 147.
- Prameny československé dendrologie — *Rhamnus*. — Dendrol. Sděl., Praha, 29, suppl. 2 : 1–11.
- Nová okrasná dřevina — *Aflatus ulmoides* (FRANCH.) M. POPOV a její introdukce. — Ibid. 28 : 24.
- Úspěšná introdukce meruzalky dvoutřnné (*Ribes diacanthum* PALL.) z Mongolska. — Dendrol. Sděl., Praha, 29 : 25–26.
- DUDYCH K., PILÁT A. et SVOBODA A. M.: Pražské parky a dřeviny. — Ed. Útvar hl. arch., Praha. [81 foto, 53 fig.].
- DUDYCH K. et SVOBODA A. M.: Petřínské sady, Seminářská zahrada, Heroldovy sady. — In: DUDYCH K. et al., Grafické listy dřevin a pražských parků, ed. Útvar hl. arch., Praha.
- 1976** Introdukce okrasných jehličnatých dřevin. — Studie ČSAV, Praha, 1976/5 : 1–122.
- Proměnlivost smrku sibiřského *Picea obovata* LEDEB. v Mongolsku. — In: BENČAĚ F. [red.]: Studie o ihličnatých dřevinách, p. 109–118, Bratislava.
- Význam původních lesních porostů a přirozený vývoj populací dřevin. — Ibid., p. 61–65.
- Index plantarum — Collectiones — Hortus botanicus — Gymnospermae. — Index Sem. Plant., Průhonice, 12 : 22–34.
- Introdukované druhy a pěstované kulturní odrůdy jilmů rodu *Ulmus* L. čeledi *Ulmaceae* MIRB. — In: O grafioze brestov, p. 114–118, Žilina.
- Voda jako regulátor tepelného spádu v městské zeleni. — In: Kulturní a estetický význam vody, p. 267–271, Praha.
- Složené listy buku a březtanu. — Živa, Praha, 25 : 127–128.
- Okrasná višň s kulovitou korunkou. — Zahrádnictvo, Bratislava, 1976 : 413.
- SVOBODA A. M. et BENČAĚ F.: Výsledky introdukce a pěstování cizokrajných, hlavně jehličnatých dřevin v Československu. — In: BENČAĚ F. [red.]: Studie o ihličnatých dřevinách, p. 131–148, Bratislava.
- BENČAĚ F. et SVOBODA A. M.: Výsledky introdukce listnatých dřevin na území ČSSR. — Roczn. Dendrol., Warszawa, 19 : 17–50.
- LHOŤSKÁ M., HROUDA L., KUČERA M. et SVOBODA A. M. [red.]: Index seminum et plantarum 12. — 40 p., ed. Inst. bot. Acad. sci. bohemoslov. Průhonice.
- SVOBODOVÁ D. et SVOBODA A. M.: Ověření hybridního původu jednotlivých stromů (*Pinus × schwerinii* FIT.). — In: BENČAĚ F. [red.]: Studie o ihličnatých dřevinách, p. 223–231, Bratislava.
- 1977** Výzkum borovice rumelské (*Pinus peuce* GRSEB.). — Folia Dendrol., Bratislava, 3 : 127–135.
- Collectiones — Angiospermae — Arbores et frutices. — Index Sem. Plant., Průhonice, 13 : 18–38.
- Zastoupení dřevin ve středočeské oblasti. — In: MALLAT J., HABR J., SVOBODA A. M., ŠPILAR I. et POLENO Z. [red.]: Lesy středočeské oblasti — soubor studií, přednášek a prací, ed. ČSTVS — Spol. lesnická při Středočes. střed. pam. péče ochr. přír., p. 227–246, Praha.
- 1978** Pěstování kaštanu jedlého (*Castanea sativa* MILL.) v Čechách a na Moravě. — Fol. Dendrol., Bratislava, 4 : 23–48.
- Bříza a hodnocení její proměnlivosti. — Živa, Praha, 26 : 165–167.
- Krakovská biometrická škola pro studium proměnlivosti rostlin. — Ibid. 26 : 205–206.
- Grafické listy pražských zahrad a parků. — Pam. a Přír., Praha, 3 : 179–181.
- Historická zeleň a celoživotní dílo doc. dr. Ing. B. Kavky. — In: KAVKA B. et ŠINDELÁŘOVÁ J., Funkce zeleně v životním prostředí, p. 228–230, Praha.
- BENČAĚ F. et SVOBODA A. M.: Komposition und Grundlagennutzung auslaendischer und heimischer Zierlaubgehoeelze von tschechoslowakischer Siedlungen. — In: A fák és a város, p. 55–60, Budapest [in lingua hungarica].

- 1979 Autogenní chiméry jako zdroj morfologických a fyziologických změn — význam idiovariability pro studium dědičné proměnlivosti. — Lesnictví, Praha, 25 : 171—175.
- Krakovská biometrická škola pro studium proměnlivosti rostlin. — Fol. Dendrol., Bratislava, 6 : 135—140.
 - Vzpomínka k nedožitým sedmdesátinám prof. Pravdomila Svobody. — Ibid. 6 : 166—169.
 - Biometrika — rukověť o možnostech využití biometrie pro hodnocení proměnlivosti rostlin, především kvantitativní morfologii — morfometriku, ev. studium etologie rostlin. — 28 p., ed. Botanický ústav ČSAV Průhonice.
 - Československá bibliografie Mongolska. — 10 p., ed. Botanický ústav ČSAV Průhonice.
 - Okrasné břízy. — Živa, Praha, 27 : 8—10.
 - Jména kulturních rostlin v národním jmenosloví. — Studie ČSAV, Praha, 1979/6 : 99—102.
 - Dendrologie parků a zahrad v jižních Čechách. — In: Vztah historických parků a zahrad k jiným památkám, problémy jejich obnovy a zachování (Seminář 11.—14. 06. 1979 Týn n. Vl.), p. 16—20, Č. Budějovice.
 - SVOBODA A. M. et PACYNA A.: Bibliografie polské literatury o Mongolsku. — 8 p., ed. Botanický ústav ČSAV Průhonice.
- 1980 Entstehungsmöglichkeiten der Ziergehölzarten. (Autogenne Chimaeren und Neuheiten der fa. Spaeth). — In: Festschrift 100 Jahre Arboretum Humboldt Universität, p. 121—128, Berlin.
- Historie a dokumentace pražských zahrad. — Staletá Praha, Praha, 10 : 138—149.
 - Vliv kvantity a kvality zeleně na bioklima měst. — Studia Geogr., Brno, 71 : 183—193 (in lingua rossica).
 - Teoretické základy a praktický význam genofundu. — In: Chráněné rostliny, Symp. Praž. Bot. Zahr. Troja, p. 125—127, Praha.
 - REŠ B., SKALICKÁ A. et SVOBODA A. M.: Park na Karlově náměstí. — Staletá Praha, Praha, 10 : 226—236.
- 1981 Introdukce okrasných listnatých dřevin. — Studie ČSAV, Praha, 1981/12 : 1—175.
- Ochrana a využití genofundu dřevin. — Ibid. 1981/20 : 57—59.
 - Proměnlivost buku v Evropě (*Fagus moesiaca*, *F. sylvatica* cv. *Laciniata*). — Fol. Dendrol., Bratislava, 8 : 25—39.
 - Vzpomínka na dr. Ivana Klášterského (1901—1979). — Ibid. 8 : 168—169.
 - Biologická obnova pražských parků. — In: Pražská zeleň (Sborn. Předn. Semin. ČSVTS) 1 : 68—79, Praha.
- 1982 Metoda Vratislavské taxonomie — dendritu a její význam pro studium proměnlivosti rostlin. Vzpomínka na prof. T. Kowala. — Fol. Dendrol., Bratislava, 9 : 187—195.
- Proměnlivost rostlin a studium jejich etologie. — Ibid. 9 : 197—200.
 - 9. plenární zasedání Dendrologické sekce ČSBS v Brně 1980. — Ibid. 9 : 201—204.
 - Poznámky o pěstování kavkazského smrku východního v Československu. — Živa, Praha, 30 : 9—10.
 - O kavkazské jedli, její introdukci a pěstování. — Ibid. 30 : 49—50.
 - Okrasné dřeviny Prahy. — Nika, Praha, 1982/3 : 6—8.
 - Collectiones — *Fagus sylvatica* L. cultivars. — Index Sem. Plant., Průhonice, 18 : 32—33.
 - Plantae lignosae — cum foliis laciniatis. — Ibid. 18 : 34.
- 1983 Drei bedeutende, in der Tschechoslowakei angepflegte jugoslawische Gehölzarten (*Picea omorica* cv. Fasse, *Pinus peuce*, *Pinus heldreichii* cv. Smidt). — Zbornik Radova, Sarajevo, 21 : 233—238.
- Význam a dnešní postavení morfologických disciplín v biologických vědách. (Diskuse). — Biol. Listy, Praha, 48 : 222.
 - SVOBODA A. M. et KUČERA M.: The Pines in Czechoslovakia (Germplasm). — Index Seminarum Plantarum: Genus *Pinus*. — Index Sem. Plant., Průhonice, 19 : 61—64.
- 1984 Výsledky studia a hodnocení fyto-genofundu domácích a introdukovaných dřevin v ČSSR. — In: Tvorba Ochrana Zeleně Urb. Krajiny (Zborn. Arb. SAV Mlyňany), p. 231—237, Nitra.
- Autogenous chimera and their classification. — Index Sem. Plant., Průhonice, 20 : 79—82.
 - 10. plenární zasedání Dendrologické sekce v Kostelci n. Černými lesy. — Dendrol. Sděl., Praha, 30 : 35—37.
 - Zpráva o činnosti Dendrologické sekce ČSBS za 25 let od založení v roce 1958 až 1983. — Ibid. 30 : 38—45.
 - Československá dendrologická sekce. — Ibid. 30 : 46—47.
 - Mezinárodní dendrologická spolupráce. — Ibid. 30 : 50—53.
 - SVOBODA A. M. et KUČERA M.: Index plantarum — Genus *Picea* A. DIETRICH (Checklist of the genus *Picea*; catalogue of the collection of cones; conspectus of taxa). — Index Sem. Plant., Průhonice, 20 : 38—45.

- 1985** Poznatky z etologického studia okrasných dřevin (složených rostlin neboli mixonů). — Zahradnictví, Praha, 12 : 295–300.
- Okrasné dřeviny přírodních a krajinářských parků v Praze — dendrologický vývoj na příkladu zahrady Kinských, Karlova náměstí, Klamovky, Riegrových a Havlíčkových sadů. — Staletá Praha, Praha, 15 : 279–292.
 - Hundredth anniversary of the Průhonice park. — Fol. Dendrol., Bratislava, 12 : 377–382.
 - Park Průhonice — ein bedeutendes Werk der europäischen Gartenkunst (E. Silva Tarouca, C. Schneider). — In: Beiträge zur Dendrologie, p. 3–8, ed. Kulturbund DDR, Berlin.
 - New ornamental cultivars of trees and shrubs (*Fagus sylvatica* L. cv. Rohan, *Picea omorica* [PANČIČ] PURKYNĚ) cv. Fasse, *Pinus leucodermis* ANT. cv. Smidt). — Index Sem. Plant., Průhonice, 21 : 77–88.
 - Studium domácích a introdukovaných dřevin. — Dendrol. Sděl., Praha, 31 : 1–8 et 28–31.
 - Rozprava o smrku, jedli a borovici. — Ibid. 31 : 9–12.
 - Bezinka černá, její šíření a rozšíření. — Ibid. 31 : 20–23.
 - Význam evidence rostlin — v arboretech a botanických zahradách — pro světový genofond. — Ibid. 31 : 47–49.
 - Rosaria v době R. Geschwinda. — Ibid. 31 : 59–61.
 - Vzpomínky na dendrologii. — Ibid. 31 : 69–84.
 - SVOBODA A. M. [red.]: Dřeviny v životním prostředí (IX. Dendrologický kongres Praha/Průhonice 1985); 1 : 1–30 (plenium); 2 : 1–40 (sekce lesnická); 3 : 1–50 (sekce zahradnická); 4 : 1–45 (sekce historických parků a zahrad); ed. Dendrol. sekce Čs. botanické spol. Praha et Botanický ústav ČSAV Průhonice.
 - SVOBODA A. M. [red.]: Der Pruhonitzer Park — E. Graf S. Tarouca — Die Gartenanlage Österreich-Ungarns in Wort und Bild. Wien 1909/1913: 1–30. (Reed. Průhonice 1985).
 - SVOBODA A. M. et KUČERA M.: Index plantarum — collectiones: Genus *Abies* (Checklist, Catalogue, Conspectus, Ornamental cultivars). — Index Sem. Plant., Průhonice, 21 : 53–66.
 - SVOBODA A. M. et PACLTOVÁ B.: Beitrag zur Kenntnis der fossilen und rezenten europäischen Buchen. — Feddes Repert., Berlin, 96 : 47–61.
 - HEJNÝ S. et SVOBODA A. M.: Z historie introdukovaných dřevin Průhonického parku (100 let Průhonického parku). — Zpr. Bot. Zahr. ČSAV, Průhonice, 9 : 5–9.
 - KUČERA M. et SVOBODA A. M.: Vzácné a nově introdukované dřeviny v Průhonících. — Dendrol. Sděl., Praha, 31 : 50–58.
- 1986** Dynamika fytogenofundu dřevin. — In: Genofond lesných dřevin, jeho zachovanie a využitie (Zborn. Arboretum SAV Mlyňany), p. 207–213, Nitra.
- SVOBODA A. M., TÁBOR I. et BENČAĚ T.: Zoznam referátov na IX. Kongrese Dendrologov Praha/Průhonice a ich publikovanie. — Dendrol. Sděl., Praha, 32 : 8–15.
 - BENČAĚ F. et SVOBODA A. M.: IX. Mezinárodní dendrologický kongres Praha/Průhonice 1985. — Ibid. 32 : 1–7.
- 1987** Přínos „Spolkové zahrady Dendrologické společnosti“ v Průhonících. — In: Sborník 60 let zahradnického výzkumu v Československu (Symp. Okrasné zahr. VŠUOZ Průhonice) p. 186–188, Praha.
- Slohová a druhová skladba dřevin ve vazbě na historický vývoj zahrad a parků. — In: Úloha zeleně v historických centrech u objektů památkového zájmu (ČSVTS Č. Budějovice), p. 88–98, Znojmo.
 - Rhododendrony ve Vrchotových Janovicích. — Dendrol. Sděl., Praha, 33 : 55–56.
 - Introdukce a kultivace buku východního. — Ibid. 33 : 59–61.
 - BENČAĚ F. et SVOBODA A. M.: IX. Congressus Dendrologicus Praha/Průhonice. — Fol. Dendrol., Bratislava, 14 : 375–392 [in lingua rossica et slovaca].
 - POKORNÝ J. et SVOBODA A. M.: XI. plenární zasedání Dendrologické sekce Plzeň 1986. — Dendrol. Sděl., Praha, 33 : 65–72.
- 1988** Die Nadelgehölze und ihre Variabilität in der Mongolischen Volksrepublik. — Fol. Dendrol., Bratislava, 15 : 109–120.
- SVOBODA A. M. et REŠ B.: Istorické sady i parky, ich genofond derevjev i kustarnikov — v Českoslovačii. — In: Sovremennoe sostojanie sochranenija genofonda (10. Kongr. Dendrol.), p. 511–516, Sofia.
 - SVOBODA A. M. et REŠ B.: Dřeviny zahrad a parků v Praze — současné zastoupení druhů a odrůd, jejich budoucí uplatnění. — Portál (Zpr. Aktiv. St. Pam. Péče Ochr. Přír.), Praha, 13/34/1 : 63–65.
 - SVOBODA A. M. et TÁBOR I.: Význam okrasných odrůd tisů — v historických parcích a zahradách. — Ibid. 13/34/1 : 75–76.

- 1989** Okrasné odrůdy buku lesního. — Studie ČSAV, Praha, 1989/12 : 1—120.
- Morfometrika a proměnlivost. — In: Geometrie živého (Sborník Matematické modely morfogeneze, Bechyně ZP ČSTV), p. 303—308, Praha.
 - Introdukce cizokrajných dřevin — jehličnatých a listnatých — ve Spolkové zahradě v Průhonicích. Význam zahradnických tradic v Průhonicích. — In: HELEBRANT L. [red.]: Sborník příspěvků a historických dokumentů k semináři 5. září 1989 v Průhonicích. — Aktuality Výzk. Šlecht. Úst. Okras. Zahr. Průhonice 1989 : 77—84.
 - Pěstování horských rostlin v alpinech. — Ibid. 1989 : 85.
 - Popínavé dřeviny. — Ibid. 1989 : 103—107.
 - Pěstování a šlechtění růží v Průhonicích. — Ibid. 1989 : 108—109.
 - Pěstování rhododendronů. — Ibid. 1989 : 110—112.
 - Park a zahrada — je neodmyslitelnou součástí architektury. — In: Architektura 19. a počátku 20. století — problematika ochrany a údržby (ČSVTS Č. Krumlov), p. 67—76, Č. Budějovice.
 - HELEBRANT L. et SVOBODA A. M.: Spolkové introdukční zahrady v Průhonicích a jejich přínos pro sortiment a produkci okrasných dřevin a trvalek pro sadovnickou tvorbu. — Aktuality Výzk. Šlecht. Úst. Okras. Zahr., Průhonice, 1989 : 29—76.

(V tomto seznamu byly vynechány recenze, rukopisné materiály charakteru závěrečných zpráv, krátká útržkovitá sdělení, informační zprávy, organizační články, čistě popularizační články, krátké vzpomínky apod. Celkový počet publikací jubilanta je přes 370).

Z materiálu autora vybral a sestavil J. Holub